سخن سردبیر

بسم الله الرحمن الرحیم

سفینه به معنی دفتر شعر است و دیوان غزل، جُنگ گرانبهایی که نوای آن روح نواز است و گنجینهٔ پربهایی که ابیات آن موزون و مخیّل.

سفینه به معنی کشتی است. قایق بزرگی که سینهٔ آب‌های اقیانوس را می‌شکافد و به پیش می‌رود. هر که سوار آن شود از خوف هلاکت نجات یابد و هر که بر آن سوار نشود در تلاطم دریاهای تیره و تار غرق گردد.

این سفینه همان کشتی است که نوح پیامبر علیه السلام آن را ساخته و وسیلهٔ نجات امّت کوچکش می‌شود، همان کشتی که اهل بیت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بدان تشبیه شده‌اند، کسانی که خدای بزرگ، رجس و پلیدی را از ایشان دورکرده و آنان را پاکیزه و مطهّر ساخته است. مصابیح هدایت و مشعل‌های فروزانی که علم و معرفت در بیوت آنهاست و آنان مصباح هدی و سفینه نجات‌اند.

و به راستی در این زمانه رفیقی که خالی از هر گونه خلل است و می‌توان بدان اعتماد نمود، کتاب جاودانهٔ الهی و سفینهٔ احادیث ائمه طاهرین علیهم السلام است که نجات بخش انسانها در زندگانی دنیایی و حیات اخروی ایشان است.

فصلنامهٔ سفینه با چنین اعتقادی استوار، گام در میدان «مطالعات تخصّصی قرآن و حدیث» می‌نهد و امید دارد با استمداد از ذوات مقدسه ائمه معصومین علیهم السلام می‌تواند راهگشای حق جویان و حق طلبان باشد.

هر شماره به موضوعی خاصّ اختصاص یافته است و در بخشی از مقالات مربوطه به معرفی یکی از دانشمندان یا آثار مهمّ آن موضوع پرداخته‌ایم.

موضوع این شماره قرآن است، زیراکلام الهی و اصل و اساس معارف دینی و اسلامی است. کتابی که امام رضا علیه الصلاة و السلام در توصیف آن فرموده است :

هو حبل اللّه المتین و عروته الوثقی و طریقته المثلی، المؤدّی الی الجنّة و المنجی من النّار، لا یخلق من الازمنة و لا یغثّ علی الالسنة، لانه لم یجعل لزمان دون زمان، بل جعل دلیلَ البرهان و حجةً علی کل انسان، لا یأتیه الباطل من بین یدیه ولا من خلفه تنزیل من حکیم حمید. (بحارالانوار، ج ۹۲، ص ۱۴)

قرآن رشتهٔ متین خدا و ریسمان استوار و طریقهٔ نیکوی او است، که انسان‌ها را به بهشت می‌رساند و از دوزخ می‌رهاند. به مرور ایام کهنه نمی‌شود و با جاری شدن بر سر زبان‌ها، از ارزش نمی‌افتد. زیرا آن را برای زمانی خاصّ قرار نداده‌اند، بلکه آن را راهنمای برهان و حجت بر هر انسان گردانیده‌اند، نه باطلی از پیش رو بدان راه یابد و نه از پس آن، که فرو فرستاده‌ای از سوی حکیم حمید است.

بخش ویژهٔ این شماره، به معرفی تفسیر شریف مناهج البیان و مؤلف فرزانه آن، عالم ربانی

آیه اللّه آقا محمد باقر ملکی میانجی اختصاص یافته است که تفسیری گرانقدر و ارزشمند است و همانند مؤلف آن ـ که اکنون یکصدمین سال تولد اوست ـ از خمول ذکر برخوردار.

صد البتّه اقیانوس موّاج حقایق قرآنی در ظرف محدود صفحاتِ اندک این نشریه نمی‌گنجد. از این رو، خود، پیشاپیش به ضعف و قصور خود واقفیم و دست همکاری به پـژوهشگران و دانشی مردانِ دانشگاه و حوزه دراز می‌کنیم، تا نظرات، انتقادات، ناگفته‌ها و نوگفته‌های خود را برایمان ارسال دارند. به یقین توجّه دارند که پرسش‌های دینی امروزین جامعهٔ فرهنگی ما، به پاسخ‌هایی مستند و دقیق، به دور از جدال و تعصّب و افراط و تفریط نیاز دارد.

امیدواریم مجموعهٔ فراهم آمده، مقبول نظر اهل فضل و کمال واقع گردد. از مؤلفان محترم مقالات نیز که با خلوص و تلاش، فراخوان محدود ما را لبیک گفته و مقالات ارزشمند خود را برای درج در این سفینه در اختیار نهاده‌اند سپاسگزاری کرده و از خداوند بزرگ برای ایشان اجر جزیل مسئلت داریم.

اذا کان هذا الدمع یجری صبابة
علی غیر سلمی فهو دمع مضیع
بهمن ماه ۱۳۸۲